

ДЕТСКА ГРАДИНА "МИР"
гр.Мездра, ул."Св.св. Кирил и Методий" № 47,
тел. 0878673112, e-mail – odzmir_mezdra@abv.bg

Утвърдил:.....
Директор ДГ „Мир“-Мездра
Диана Вутова
Заповед № 66/24.09.2021г.

П Л А Н

за

превенция на ранното напускане на децата на детската градина

ДГ „Мир“-Мездра с детска група с. Долна Кремена

за учебната 2021/2022г.

I. Въведение.

Програмата за превенция на ранното напускане е основен инструмент за планиране на дейностите по задържане на децата в детската градина.

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т.8 от ЗПУО и е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвянето на Програма на ДГ „Мир“-Мездра за превенция на ранно напускане на образователната система са:

1. Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2013- 2020г.
2. Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства 2015-2020г.
3. Национална програма за насърчаване и повишаване на грамотността 2014-2020г.
4. Национална стратегия за учене през целия живот 2014-2020г.
5. Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество 2010-2020г.
6. Наредба за приобщаващото образование.
7. Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България/2021-2030г./

8. Препоръка на Съвета на ЕС от 22.05.2019г. за висококачествени системи за образование и грижи в ранна детска възраст.
9. ЕК /2018/Предложение за препоръка на Съвета относно пасърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването /COM/2018/22/.

В Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013-2020г./, преждевременното напускане е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху развитие на възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната в средносрочен и дългосрочен план.

Преждевременно напускане на образователната система води до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование.

При изготвяне на програмата се отчитат:

1. Ролята та цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни.
2. Сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивна образователна култура, работата в екип в рамките на предучилищната общност.
3. Координирани мерки на всички нива.
4. Проследяване напредъка на ниво детска градина.

II. Причини за преждевременно напускане на детската градина:

A. Икономически причини.

Безработицата, ниските доходи, понижения жизнен стандарт и бедността поставят много деца в условия, водещи до повишен риск от отпадане. В резултат на финансовите и икономическите затруднения много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в образователния процес. Голям е дялът на семействата, които работят в чужбина, като децата са оставени да живеят с баби и дядовци или други роднини, които не контролират ефективно или не насърчават участието на децата в образователната система.

B. Социални причини.

Свързват се с родителската незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца в риск от извършване на противообществени прояви, домашно насилие, налагането на строги наказания.

V. Образователни причини.

Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на образователното съдържание, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация.

G. Етнокултурни различия.

Интеркултурното многообразие в съвременната българска образователна система се изразява и специфичните етнически, религиозни и езикови измерения. Силно действащите вътрешно- групови норми предопределят специфичните причини за преждевременното напускане на детската градина: отсъствие на познавателна

мотивация, ниска степен на готовност за училище, липсва мотивация на родителите за получаване на образование от децата им и др.

Д. Институционални причини.

Като такива могат да се квалифицират недостатъчно координационният подход между различните служебни специалисти на национално, регионално, местно и ниво детска градина за справяне с преждевременното напускане; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата в образователната система. Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление- национално, регионално, местно и институционално.

Е. Причини, свързани със здравния статус.

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със СОП в образователната система. Тук се включват всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование.

III. Основни принципни положения на програмата.

1. Всяко дете е добро в нещо.

Представата за това, в какво е добро едно дете може да е различна от това, което ние си представяме като „добър в”.

2. Поставяне на високи очаквания.

Всеки човек се стреми да постигне това, което се очаква от него. Много често развитието на ромските деца се предопределя от ниските очаквания, които околните имат за тях. Следователно, за да постигнат по-добри резултати децата трябва да се развиват постоянно, пред тях трябва да се поставят все по-нови и по-високи очаквания.

3. Детската градина може да бъде привлекателна за всяко дете.

За да бъде детската градина привлекателна е необходимо децата, техните родители и местната общност, от която са част, да я припознават като „своя” институция. За това е нужно, от една страна, те да намират нещо от своята култура, детската градина да представлява благоприятна среда за всяко дете, както и да бъде ангажирана с живота на местната общност. От друга страна е необходимо всички да виждат практическата полза от детската градина, учебните програми и целия образователен процес да покрие области, които дават умения за живота.

4. Детската градина може да бъде добре функционираща система.

Добре организираната детска градина е най-сигурната гаранция за привличането, задържането и успеха на децата. Добре организираната детска градина умее да приобщава и овластява родителите, има ресурси да предлага по-широк спектър от образователни възможности и прилага модерни педагогически методи на работа.

IV. Цел на програмата

Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното образование на децата като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация.

V. Оперативни цели

1.Разработване , изпълнение на политика за повишаване на обхвата в образователната система при ясно разпределение на отговорностите и взаимодействие между различните равнища на управление.

2. Идентифициране на рисковите фактори на преждевременно напускане на детската градина с оглед ограничаване на последиците от тях.
3. Насърчаване на включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
4. Увеличаване на разнообразието и ефективността на механизмите и стимулите за включване в образование и обучение.
5. Изграждане на широко публично доверие и подкрепа за политиките за превенция и намаляване на преждевременно напускане на детската градина.

VI. Политики за предотвратяване на преждевременно напускане на детската градина.

Постигането на оперативните цели на програмата се осъществяват чрез:

Превенция, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват. Политиките и мерките за превенция са насочени от образованието и грижите в ранна детска възраст.

Интервенцията, която цели създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните деца, следвайки принципа за решаване на проблемите на най-ниско равнище.

Компенсиране, което има за цел да подпомогне преждевременно напусналите детската градина отново да се включат в образованието, като им бъдат предложени разнообразни и достъпни форми за реинтеграция в системата на образование и обучение.

VII. Мерки за предотвратяване на преждевременно напускане на детската градина.

1. Мерки за превенция на преждевременно напускане на детската градина.

1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда- позитивен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление.

Позитивната образователна среда е свързана с ясно дефиниране на правата, задълженията и отговорностите на участниците в образователния процес за осигуряване на условия за образование, благоприятстващо развитието на личността на всяко дете, както и с подобряване на взаимоотношенията в образователната институция.

1.2. Повишаване на качеството на образование като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и предотвратяване на преждевременното напускане на детската градина. В това отношение следва да се постави акцент върху:

- Оценяване, установяващо резултати и осигуряващо обратна връзка за поддържане и стимулиране на мотивацията за учене, както и мониторинг на качеството на образователния процес;
- Прилагане на съвременни подходи на преподаване, съобразени с индивидуалността на всяко дете като партньор в педагогическото взаимодействие;
- Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на детската градина;
- Развиване и популяризиране на иновативни форми на педагогическо взаимодействие;
- Формиране на нагласи за учене през целия живот от най-ранна детска възраст.

- 1.3. Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за деца от уязвими етнически общности.
За целта е необходимо да се реализират политики за преодоляване на обособяването по етническа принадлежност на децата в групи и ориентиране на обучението в мултикултурна група, като същевременно се повиши интеркултурната компетентност на всички участници в образователния процес.
- 1.4. Достъп до качествено образование за деца със СОП. Осигуряване на приобщаващо образование на децата със СОП чрез:
- създаване на ефективно функционираща подкрепяща образователна среда за децата със СОП;
 - развитие на капацитета на педагогическите специалисти за работа с деца със СОП, както и на специалисти, работещи с деца за прилагане на единна методика за проследяване постиженията на децата;
2. Мерки за интервенция на преждевременно напусналите детската градина.
- 2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите. Родителите и местната общност са участници в процеса на образование. Те са основен фактор за подпомагане на децата в риск от преждевременно напускане на детската градина и трябва да бъдат насърчавани чрез:
- Популяризиране на добри практики и възможности за участие в мрежи за включване на родителите и местната общност в процеса на прилагане на мерките за предотвратяване на преждевременното напускане на детската градина;
 - Повишаване на отговорността на родителите и тяхната активност за сътрудничество с педагогическите специалисти и ръководството с цел развитието на децата им с фокус върху родители от уязвими групи за насърчаване на редовното посещаване на детската градина;
 - Включване в осъществяването на граждански контрол в управлението на детската градина.
- 2.2. Развитие на занимания по интереси. Заниманията по интереси имат доказан ефект за повишаване на удовлетвореността на децата от живота в детската градина и ограничаване на преждевременното напускане. Тези занимания повишават мотивацията за участие в образователния процес и допринасят за развиване на знания, умения и компетентности.
3. Мерки за компенсиране на ефекта от преждевременно напускане на детската градина.
Създаване на подходящи условия за реинтеграция в образователната система на преждевременно напусналите чрез:
- Завръщане на преждевременно напусналите детската градина към формалната система на образование;
 - Включване в самостоятелна или почасова организация на предучилищното образование.

VIII. Политики и мерки, които ДГ „Мир” предприема за преодоляване на причините за отпадане.

1. Отпадане по семейни и социални причини:
Възможно е нежелание на родителите детето да посещава детска градина поради страх от социална изолация, невъзможност за адаптиране към останалите деца; по-ниска самооценка.
Мерки: Силна мотивация чрез редица дейности за приобщаване на децата от ромски произход, децата със СОП, както и изоставени от семейства, заминали за чужбина.

2. Отпадане поради трудова миграция на родителите.
Напускане на единия или и двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина. Оставяне на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат авторитет и изпадат в безсилие за справяне с трудната социална обстановка и новите модели на поведение на децата.
Мерки: Ежеседмични контакти, а при нужда и ежедневни с попечителите на децата, търсене на съдействие от ОЗД.
3. Отпадане поради недостатъчна образованост на родителите и липса на занижен контрол върху цялостното развитие на детето.
Изразява се в непознаване на контактите и приятелския кръг на детето, непроверяване и незаинтересованост към дейността на детската градина.
Мерки: Мотивиране и приобщаване на тези деца за посещение на целодневна форма на организация в детската градина; търсене на непрекъснати разширени срещи с тези родители от страна на учителите в съответната група и мотивиране и приобщаване към общността.
4. Отпадане поради чести конфликти между агресивни родители- побой , домашно насилие, развод, посегателство от страна на нови партньори на един от двамата родители.
Мерки: В най-честите случаи, детската градина се превръща в единственото защитено място за детето и учителя поема грижите за детето в образователната институция.
5. Отпадане поради невъзможност за придвижване от семейната среда до детската градина. В част от малките населени места на Община Мездра няма функциониращи детски градини.
Мерки: Предоставяне от Община Мездра на специализиран превоз на децата от селата, в които няма детска градина от местоживеене на детето до детската градина и обратно.

IX. Други мерки и дейности, свързани с превенцията от отпадане:

1. Създаване на мерки, подчинени на областната и общинската програма за образователна интеграция на децата от етническите малцинства.
2. Квалификация на педагогическите специалисти в посока справяне с агресията и насилието и превръщането им в педагогически консултанти- провеждане на обучения за агресията и насилието и пачините за разрешаване на конфликти.
3. Насърчаване на включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
4. Превръщането на детската градина в приятно и желано място за децата чрез използването на иновативни педагогически методи и форми на педагогическо взаимодействие.
5. Извършване на ефективна диференцирана работа с деца с намалена успеваемост.
6. Възлагане на отговорни индивидуални задачи на децата, за да се почувстват значими , за да се мотивират и успяват.
7. Гражданско образование и непрекъснатата работа с родителската общност.
8. Здравно образование на децата и родителите- беседи с медицински специалисти, дискусии и др.
9. Групи по интереси, извън ДОС.

Настоящата програма е обсъдена и приета на заседание на педагогически съвет с протокол № 1 / 23.09.2021 г., решение № 36, заседание на обществен съвет с

протокол № 1/ 11.10.2021г. и решение № 11/ 11.10.2021г. и утвърдена със заповед на
директора № 66 / 24.09.2021 г.